

DIS-MITT Nytt

Ansvarig utgivare: Rolf Lusth

Nr 4 2018

På insidorna

Släktrim	4
Dagstidningar	8
Koordinater	9
Smånotiser	10 ff
Ordföranden har ordet	18

Redaktörens ruta

Många säger att det är den här mörka årstiden som passar för släktforskning. Men för mig blir det släktforskning mest året om.

Inte minst det här med att försöka tolka DNA-matchningar tar mycken tid. Deltog iallafall själv i den helg-kurs i DNA-Painter som vi nyligen lät arrangera, med Christina Sagersten som kursledare.

I skrivande stund kan jag nämna att jag själv är kursledare i den Grundkurs i DISGEN 2018, som pågår under två helger i Sundsvall nu i december.

Håll gärna ögonen på både hemsidan, och erhållen epost från oss, för att veta vad som händer.

Hoppas att ni finner något läsvärt i detta nummer - samt jag önskar er läsare en riktigt gott nytt släktforskningsår!

Sundsvall
2018-12-13 Jan

Lilliesköld

Om användarvillkor på olika sajter

Det har diskuterats en hel del om vilka villkor som gäller, när man ansluter sig till någon släktforsknings-sajt. Här nedan har er redaktör försökt sammanställa en del av vad som anges hos de olika leverantörerna.

Ancestry

Deras allmänna villkor fastställer ömsesidigt avtal gällande dina rättigheter och skyldigheter när du använder Ancestrys webbplatser.

Genom att använda någon av tjänsterna godkänner du dessa villkor. Du samtycker även till att följa Ancestrys communityregler som är införlivade genom länk från "Allmänna villkor". Läs igenom dessa dokument noggrant - de innehåller viktig information om dina rättigheter och skyldigheter när du använder tjänsterna.

I Ancestrys sekretesspolicy tillhandahålls viktig information om hur de samlar in, behandlar, använder och delar uppgifter om dig, och denna är också inlänkad i "Allmänna villkor". Det poängterar att de inte för vidare din genetiska information (enligt definitionen i sekretesspolicy) till arbetsgivare, försäkringsbolag eller utomstående marknadsförare utan ditt samtycke. Inte heller kommer de att föra vidare din genetiska information till lagutövande myndigheter såvida vi inte är ålagda att göra detta som en del av giltig rättsprocess enligt definitionen i sekretesspolicy. Vidareförandet av genetisk information i forskningsändamål regleras av ett forskningssamtycke som endast gäller om du uttryckligen har samtyckt till att medverka i detta.

Vidare listar de följande information: Viktiga saker som du bör vara medveten om när du använder våra tjänster

- Du förblir alltid ägare till dina uppgifter, men vi måste ges möjlighet att använda uppgifter om dig i de syften som finns fastställda i vår sekretesspolicy och i dessa villkor samt, om du ger ditt medgivande, i vårt informerade forskningssamtycke.
- Genom att använda våra tjänster kan du komma att bli varse

om oväntade fakta om dig själv eller din familj som du inte har möjlighet att påverka (till exempel kan du få reda på att du har ett genetiskt syskon eller en genetisk förälder som du inte vetat om, upptäcka oväntade fakta om din etnicitet eller hitta oväntad information i öppna arkiv).

- Eftersom vi kontinuerligt strävar efter att förbättra de tjänster som vi erbjuder kan uppgifter om dig komma att användas för att utveckla vår befintliga användarupplevelse eller ta fram nya produkter och tjänster. Om inget annat anges omfattas också alla nya funktioner som vi införlivar som en del av tjänsterna av dessa villkor.

- Du kan när som helst begära att vi raderar dina uppgifter och ditt konto enligt förfarandet som finns beskrivet i vår sekretesspolicy.

Ni kan själv läsa mer på: [<https://www.ancestry.se/cs/legal/termsandconditions>]

Till exempel om:

- Automatisk förnyelse av prenumerationer - Uppsägningar och återbetalningar
- Avbryta ditt DNA-test

MyHeritage

MyHeritage har ett mycket långt webb-dokument på svenska gällande villkor med mera [https://www.myheritage.se/FP/Company/popup.php?p=terms_conditions], men påpekar också där, att det är den Engelska versionen av villkoren är den juridiskt bindande versionen.

Det finns här väldigt mycket beskrivet, av vad man får, och framförallt vad man inte får göra.

Här nedan har jag valt ut några stycken ur all denna information:

MyHeritage gör det möjligt för dig som medlem att skapa och publicera innehåll på MyHeritage släktwebbplatser, och gör det möjligt att kontrollera och begränsa tillgången till sådant innehåll av andra användare av MyHeritages webbplatsgrupp. Med tanke på Tjänstens karaktär ska du noggrant välja ut den information som du vill lägga på MyHeritages släktwebbplatser och avstå från att lägga upp olagligt eller olämpligt innehåll. Vi kommer inte att redigera eller övervaka innehåll som lagts upp av användare, men vi förbehåller oss rätten att ta bort allt innehåll som användare har lagts upp som vi har fått kännedom om och som, efter vårt eget gottfinnande, bryter mot detta Avtal.

En MyHeritage-släktwebbplats är en plats där medlemmar delar sitt innehåll med andra medlemmar. Detta kan skapa konflikter mellan medlemmar. Följande riktlinjer gäller för alla MyHeritage-medlemmar, inklusive dig själv.

Smart Matches™ är en tjänst som gör upptäckter genom att hitta matchningar mellan ditt släktträd och andra släktträd, men denna funktion innebär en nackdel ur sekretess-synpunkt; ägare av andra släktwebbplatser kan se delar av ditt släktträd som matchas med deras (förutom levande personer i ditt träd som inte finns med i deras träd, vilka förblir censurerade). Om du upplever detta som ett problem, måste du stänga av Smart Matches.

När du laddar upp eller publicerar innehåll på Webbplatsen, inklusive släktträd och bilder, kan det bli tillgängligt för alla personer som har tillgång till webbplatsen eller alla webbplatser i

MyHeritage-webbplatsgruppen, beroende på behörighetsinställningar som du kan styra. Baserat på dina behörighetsinställningar, kan andra webbplatsanvändare se, kopiera, ladda ner, lagra, redigera, ändra eller ta bort visst innehåll som du publicerar. Du samtycker till att andra användare kan få tillgång till din släktwebbplats och kan lägga till, ta bort från eller på annat sätt ändra din släktwebbplats. Information som du lägger upp kommer att visas och är tillgänglig för andra att söka, se eller lyssna på.

Du kan ta bort innehåll som du tidigare publicerat på Webbplatsen. Om andra har hämtat eller på annat sätt lagrat kopior av innehållet, kan det dock fortfarande vara offentligt.

Observera att för att kunna använda DNA-tjänsterna måste du registrera dig som medlem på Webbplatsen, men du behöver inte prenumerera för att använda DNA-tjänsterna. Din användning av DNA-tjänsterna omfattas av detta Avtal och MyHeritates sekretesspolicy.

Genom att skicka in DNA-prov till MyHeritage ger du tillåtelse till MyHeritage att direkt eller indirekt extrahera DNA från proverna, utföra genetisk analys av DNA med metoder som finns tillgängliga nu och som utvecklas i framtiden, att offentliggöra resultaten av de tester som utförs genom att tillhandahålla DNA-rapporterna till dig och andra som du auktoriserar, och att lagra prover för ytterligare genetisk testning (dvs. vi kanske kan ge mer detaljerade och exakta DNA-resultat, DNA rapporter och andra resultat av ytterligare genetisk testning i framtiden, med förbehåll för ditt uttryckliga godkännande) och att göra det möjligt för dig att ladda ner DNA-resultaten

Vi åberopar ingen äganderätt till DNA-prover, DNA-resultat och/eller den genetiska informationen i DNA-rapporterna. All genetisk information från DNA-proven, DNA-resultaten och/eller den genetiska informationen som visas i DNA-rapporterna fortsätter att tillhöra den person från vilken DNA samlades in, med förbehåll endast för de rättigheter som ges till MyHeritage enligt detta Avtal. Dessutom är du införstådd med att genom att tillhandahålla DNA-prov och/eller DNA-resultat till oss, förvärvar du inga rättigheter i samband med forskning eller kommersiella produkter som kan utvecklas av oss och som kan ha anknytning till ditt DNA.

Vi kommer på begäran av dig förstöra DNA-provet som du tillhandahållit. Du kan begära kassering av ditt DNA prov genom att kontakta oss med hjälp av kontaktuppgifterna som anges i avsnittet "Kontakta oss" nedan. Dessutom kan du när som helst ta bort DNA-resultat och DNA-rapporter från webbplatsen genom att använda borttagningsfunktionen på sidan "Hantera DNA-kit" på webbplatsen, eller begära att MyHeritates kundsupport gör detta åt dig.

Genom att skicka in DNA-prover till oss och/eller DNA-resultat till webbplatsen, ger du oss royalty-fri och världsomfattande licens att använda dina DNA-prover, DNA-resultaten och de resulterande DNA-rapporterna, och alla DNA-prover och/eller DNA-resultat du skickar in åt någon person från vilken du erhållit lagenligt godkännande som beskrivs i denna sektion, och de resulterande DNA-rapporterna, i den utsträckning som krävs för att vi ska kunna tillhandahålla tjänsten till dig. Licensen du ger oss gäller inte för evigt, och den är inte oåterkallelig då du när som helst kan radera dina DNA-resultat och DNA-rapporter permanent från webbplatsen och be oss att förstöra dina DNA-prover.

Du är ensam ansvarig för DNA-provet(en) som du skickar till MyHeritage och DNA-resultaten du laddar upp via någon av DNA-tjänsterna samt för material eller information som du skickar till oss

Geni World Family Tree

Geni World Family Tree finns på www.geni.com, men Geni ägs och drivs av MyHeritage !

Tyvärr kan jag inte hitta information på svenska. Dock kan man berätta att Geni bjuder in användare till att bygga upp ett "världs-träd".

Liksom hos de andra ovan nämnda leverantörerna, kan man förutom att ladda upp egen släkt-information även ladda upp fotografier och andra dokument.

Utöver bas-funktionerna, så kan man prenumerera på att få använda Pro-versionen. I den senare kan man försöka hitta matchningar hos andra användare, samt använda DNA-forskningsverktyg. För närvarande säger de att det finns över 100 millioner användare med angivna anor.

Geni är baserat i Los Angeles i Californien.

Vad gäller deras användarvillkor för att använda Geni, så finns inte heller denna på svenska.[https://www.geni.com/company/terms_of_use].

Deras integritetspolicy finns på adressen: [<https://www.geni.com/company/privacy>]

Där ska man få information om hur de samlar och tillhandahåller information.

I övrigt, så är det likt villkoren för MyHeritage - väldigt omfattande !

Allmänt om DNA-testföretag

Utöver det som står i de villkor som finns , så har FTDNA och Gedmatch klart deklarerat att de följer de regler som finns föreskrivet i EU:s datadirektiv avseende integritet = GDPR. Det innebär bland annat att de följer det som brukar kallas "rätten att bli glömd" - Om kunden begär det så raderar de alla datafiler som innehåller uppgifter om vederbörande, sker inte det så finns det straffklausuler i GDPR.

FTDNA förstör också det fysiska provet vid denna begäran. Gedmatch har inget fysiskt att förstöra.

Egenkontroll av släktdata - "Släkttrim"

På förekommen anledning, att er redaktör nyligen var till Östersund, och berättade om "Släkttrim" så föreslogs det att jag skulle berätta om denna funktion även i DIS-MITT Nytt. Detta har jag visserligen gjort i ett tidigare nummer (Nr 1 2015) - men det kan ju vara värt att ta upp detta igen !

På föreningen DIS hemsida (www.dis.se) så kan man hitta information om projektet RGD - Rikstäckande Genealogisk Databas.

Syftet med RGD är att samla uppgifter från släktforskning i en strukturerad databas för att därigenom kunna ytterligare fördjupa forskningen inom angränsade områden. Syftet är att på ett strukturerat sätt sammanställa Sveriges historiska befolkning med dess släktrationer i en kvalitetsgranskad databas bestående av unika individer.

Som en del av RGD har man tagit fram den öppna och fria tjänsten openRGD

I openRGD finns bland annat möjlighet att få vissa kontroller gjorda på en Gedcom-fil som man själv laddar upp.

openRGD kan ses som ett system under utveckling. Erfarenheterna från arbetet tas med till den fortsatta utvecklingen av RGD och Släkttrim. Men det är ett mycket bra sätt att hla kvaliteten på

datat i din släktforskning. Ett annat sätt att uttrycka det är att man "tvättar" sina släktforsknings-data.

DIS har publicerat två artiklar i tidningen Diskulogen, som beskriver hur man kan använda openRGD. Särtrycken om "egenkontroll" och "matchning" finns på följande länkar:

[https://www.dis.se/sites/default/files/enkel_sida/disk116_openRGD_1.pdf]

[https://www.dis.se/sites/default/files/enkel_sida/disk117_openRGD_2.pdf]

Länken till själva openRGD-sidan är - där du kan få indatakontroll och egenkontroll utförd:[<https://rgd.dis.se:8088/login>]

Man kan logga in på den här sidan som gäst (id = guest; inget lösenord). Väl där kan man ladda upp en egen GEDCOM-fil, och låta servern sköta kontrollerna av densamma.

Man behöver alltså först ta fram ett eget GEDCOM-utdrag från sin databas. Sedan loggar man in på den här sidan. Därefter kan du ladda upp din fil.

Systemet gör sedan indatavalidering och kontroller av din fil.

- Namn kontroll, listar formella fel och möjliga felregistreringar av kön
- Ort kontroll, listar angivna platser som inte är svensk församling eller land
- Dubblett kontroll, listar möjliga dubblettkandidater

I huvudsak får man alltså som resultat tre filer, en personnamnsfil, en ortnamnsfil och en med förslag på dubletter, samt en checklista för övrigt.

Jag har redan tidigare kunnat konstatera att dubblettkontrollen fungerar bra, och jag själv hittat dubletter i min egen databas.

Andra typer av fel, varningar och övrig information som "Släkttrim" kan ge dig, är:

- samma barn i mer än en familj

- person med okänt kön
- person som saknar namn
- person med namn som normalt förekommer på annat kön
- trippla tecken i rad
- olämpliga tecken i namnfält
- dotter-patronymikon på man
- dubbla händelsenotiser
- felaktiga datum
- händelser i fel ordning (t ex begravd före död)
- onaturligt lång livslängd
- familj som saknar individ
- familj med endast en individ, alternativt individ utan familj ("singlar")
- platser i notiser som inte kunnat identifieras (jämfört med databasen i openRGD)

Observera att det inte behöver vara rena fel som listas. Det som listas ska uppfattas som varningar och upplysningar, som man själv får ta ställning till, om det är rätt eller fel !

Spara gärna de listor du fått. För om du kör openRGD-kontrollen en gång till, så kommer ju samma noteringar ut igen, försåvitt du inte rättat till fel däremellan. För då kan du lättare "avfärda" noteringar som faktiskt redan är rätt enligt dig själv - minskar isåfall "dubbelarbete" - Men kör gärna den här funktionen då och då, om du lägger till många nya personer däremellan !

Utöver den här ovan nämnda dubblettkontrollen, så finns det ytterliga två andra funktioner att köra. Dels "Dubblettkontroll XL", vilken gör fler kontroller, men kan även ge fler "falsklarm". Dels "Alternativ dubblettkontroll", vilken använder annan matchningsteknik (matchning av datat med sig själv), och som kan generera en mycket lång lista av dubblett-kandidater.

En ytterligare funktion som finns inom "Släkttrim" (openRGD), är möjligheten att matcha två olika GEDCOM-filer.

Det kan ju vara så, att du fått en GEDCOM-fil från någon annan - och som du vill kontrollera mot vad du redan har i din databas, innan du eventuellt lägger in ny information i din egen databas.

En annan anledning, som jag själv använt mig av, är att jämföra sin egen databas med någon annans, där båda har DNA-matchning med varandra, men inte har hittat någon matchande ana. Så därför prövade jag GEDCOM-matchning en gång - även om det i detta fall tyvärr inte gav någon gemensam ana. Men ett gott försök iallafall.

Om man tänker göra en sådan här GEDCOM-matchning mellan två filer, så är det lämpligt att skaffa sig en egen inloggning till openRGD.

Enligt webb-sidan, så gör man då så här:

"För att skapa ett personligt konto, kontakta Carl-Johan Gustavsson [carl-johan.gustafsson@telia.com] och glöm inte att skicka med ditt medlemsnummer i DIS."

När man väl skaffat sig en egen inloggning, så använd de nya uppgifterna istället för 'guest'.

Det är att märka att filer för "guest" inte sparas mellan sessioner, men det görs det för den som är inloggad med egen inloggning.

Vid matchning mellan två olika GEDCOM-filer, så kan man alltså hitta likheter och skillnader. Forskare som hittat gemensamma anor kan hitta detaljskillnader hos matchade personer.

Sedan kan man generera utdrag av matchningsresultatet. Export av sammandrag från matchningen fås i excel format (.xlsx) eller i generellt .csv format.

Sammanslagning av matchat släktforskningsdata kan också erhållas, och två matchade GEDCOM filer kan sammanföras till en enda gemensam fil utan dubletter. Resultatet från sammanslagningen kan alltså sedan laddas in i ett släktforskningsprogram.

GEDCOM-filerna som bearbetas kommer inte att kopieras och användas i något annat syfte, varken av DIS, RGD:s produktions-version eller i något kommersiellt sammanhang.

Det som laddats upp/skapats inloggad som 'guest' försvinner direkt vid utloggning.

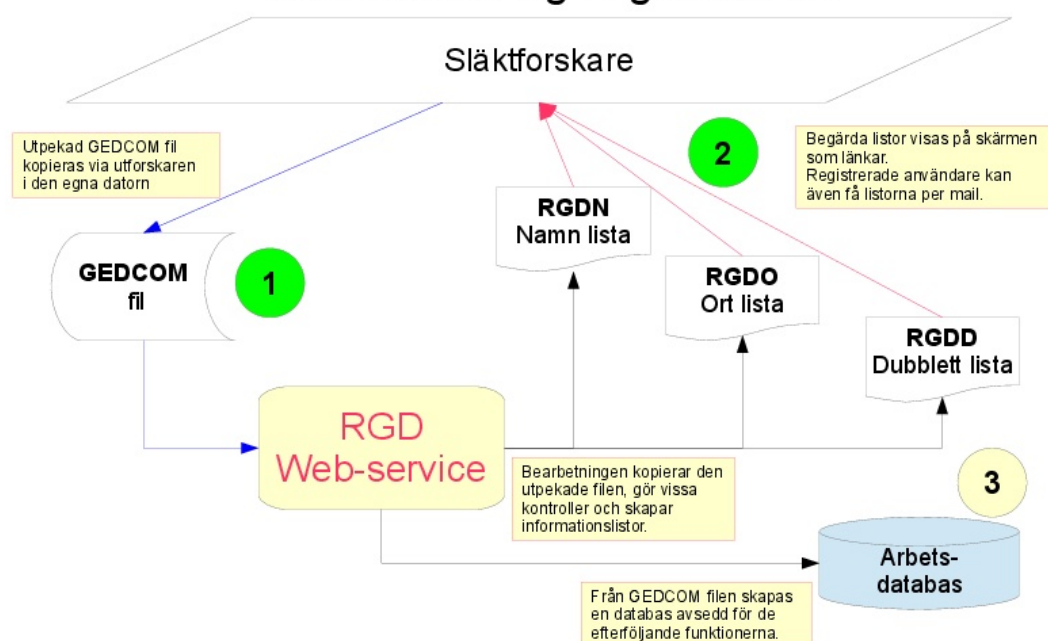
Till sin hjälp kan man läsa en lathund för ändamålet ifråga [<https://rgd.dis.se:8088/static/Lathund.pdf>]

Efter den maskinella matchningen, så följer den manuella matchningen av resultat av den förstnämnda. Man arbetar då med familjer eller personer. Vid den manuella matchningen får man gå igenom de som den maskinella matchningen hoppat över. Man får då ett antal knappar att använda, varav en används för att acceptera en matchning, och en för att avslå aktuell matchning.

Detta förfarande kan vara lite svårt att utan vidare förstå - så jag rekommenderar er, att när ni kommit till detta läge, läser lite närmare i den Diskulogen-artikel som nämndes ovan, hur man bör göra.

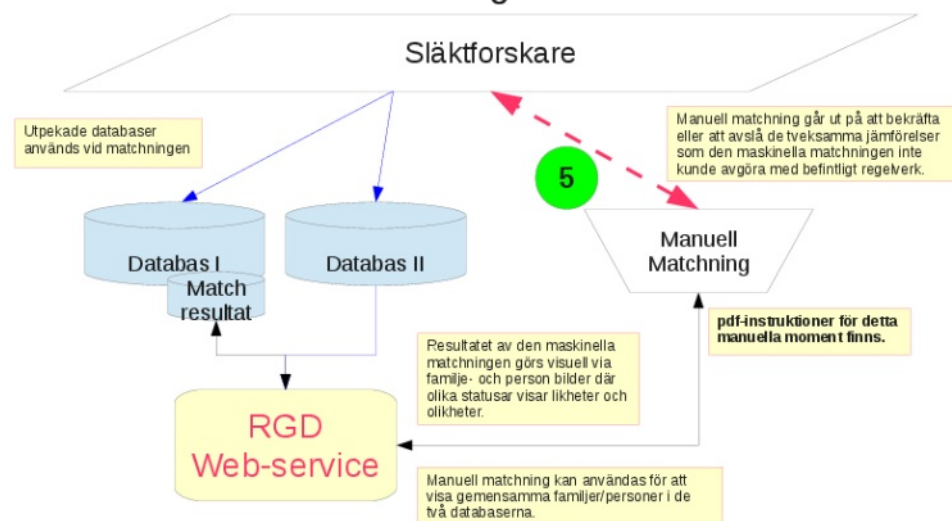
RGD Web-service 1 - 3

Indatavalidering / egenkontroll



RGD Web-service 5

Manuell Matchning av två databaser



bildkälla: <https://rgd.dis.se:8088/>

Läs historiska dagstidningar på webben

Läs historiska svenska dagstidningar från din hembygd fritt på webben via Svenska dagstidningar

Kungliga biblioteket (KB) och Riksarkivet (RA) har erhållit en donation på 30 miljoner kronor från forskningsstiftelsen Arcadia, en välgörenhetsstiftelse grundad av Lisbet Rausing och Peter Baldwin. Tack vare donationen kan KB och RA digitalisera återstoden av det upphovsrättsfria svenska pressarvet.

Den upphovsrättsfria tidningssamlingen på KB innehåller cirka 1 250 titlar av mycket varierande storlek: allt från stora sjudagarstidningar till tidningar som endast kom ut med ett nummer, samt en mängd varianter däremellan. Tidningsutgivningen i Sverige var rik, inte minst på 1800-talet och varje stad hade minst en tidning och inte sällan fler. Förutom dagstidningar med anknytning till olika orter så finns det också i samlingen, en inte obetydligt mängd tidningar som täcker olika specialområden, såsom: emigration, politik, religion, filosofi, humor, lediga jobb och bostäder, finkultur, annan kultur, badorter, agrikultur, affärer & börskurser, samt mycket annat mellan himmel och jord, utgivna över hela riket av allt från idealister till personer med en dragning åt rättshaveri.

Många av titlarna, speciellt de mindre och halvstora, har aldrig blivit mikrofilmade och i flera fall har de säkert blivit tämligen sparsamt lästa sedan de gavs ut för 115 till 300 år sedan.

En veritabel guldgruva väntar här på att bli upptäckt av släktforskare, akademiska forskare, journalister, den intresserade allmänheten, ja: av alla som är historiskt intresserade överhuvudtaget.

Digitaliseringsarbetet löper från september 2018 och fyra år framåt och slutmålet är att digitalisera samtliga svenska dagstidningar som finns i KB:s samlingar fram till och med utgivningsåret 1906.

Redan nu har över 25 titlar laddats upp i Svenska dagstidningar [<https://tidningar.kb.se/>] och ytterligare 200 är på gång att laddas upp inom den närmaste fyramånadersperioden.

För att läsa mer om projektet och se vilka titlar som är nära förestående att presenteras i tjänsten, gå in här

Digitaliseringen sker vid Riksarkivets enhet för digitalisering:
Mediekonverteringscentrum (MKC).

Vid frågor kring projektet, söktjänsten eller tidningsdigitalisering överhuvudtaget, tveka inte att kontakta mig.

Med vänlig hälsning
Jonas Ahlberg
Projektledare
Enheten för dagstidningar, radio och
TV Avdelning för digitala samlingar
Kungliga biblioteket
Box 5039

102 41 Stockholm
e-post:
jonas.ahlberg@kb.se
Telefon: +46 10 709 35 00

Fakta upphovsrätt

Tidningar äldre än 115 år är upphovsrättsfria, vilket i år innebär tidningar utgivna fram till och med 1902. När projektet slutförs 2022 kommer det upphovsrättsfria materialet att sträcka sig fram till och med 1906.

Fakta: KB:s tjänst Svenska dagstidningar

Tjänsten samlar för närvarande närmare 500 tidningstitlar från hela landet, sammanlagt mer än 21 miljoner sidor, varav över 2 miljoner sidor är fritt tillgängliga. Tidningar som är digitaliserade och som getts ut fram till och med 1902 är i år fria att läsa och ladda ner direkt i tjänsten. Nyare tidningar måste av upphovsrättsliga skäl läsas på plats på KB, eller något annat bibliotek som har tjänsten idag. Däremot kan vem som helst söka översiktligt i allt material, oavsett var man befinner sig.

Besök tjänsten Svenska dagstidningar [<https://www.kb.se/hitta-och-bestall/hitta-i-samlingarna/svenska-dagstidningar.html>].

Fakta: MKC

MKC är Riksarkivets enhet för digitalisering, belägen i Fränsta i Västernorrland. Verksamheten är den största i sitt slag i Europa. Sedan starten 1991 har MKC digitaliserat mer än 257 miljoner bilder av historiska handlingar (kulturarvsmaterial).

På Riksarkivets webbplats finns mer information [<https://riksarkivet.se/mkc>].

Fakta: Arcadia

Arcadia är en välgörenhetsstiftelse, grundad av Lisbet Rausing och Peter Baldwin. Stiftelsen stöttar välgörenhet och vetenskapliga institutioner som bevarar kulturarv och miljö. Arcadia stöttar också projekt som främjar öppen och fri information. Alla donationer har som villkor att det som publiceras ska vara fritt tillgängligt på internet. Sedan 2002 har Arcadia delat ut mer än 500 miljoner amerikanska dollar till projekt över hela världen.

Läs mer på Arcadias webbplats [<https://www.arcadiafund.org.uk/>].

Koordinater istället för geografiska namn ?

Följande är "fångat" från Rötterbloggen, där SläktforskarFörbundets tidigare ordförande, **Ted Rosvall**, skrivit under rubricerade ämne.

På MyHeritage-konferensen i Oslo nyligen släpptes en stor och potentiellt omvälvande nyhet -

införandet av geografiska begrepp i företagets DNA-plattform. Som det nu är svämman dina matchningar över av meningslösa "gemensamma efternamn", typ Johansdotter och Pettersson. För oss svenskar, som förstår det här med patronymikon, är varje sådant tips naturligtvis fullkomligt värdelöst. Detta verkar MyHeritage nu ha insett - vi är ju inte ensamma på denna jord om att ha namnseder som avviker från den gängse anglikanska normen. Därför kommer det snart att bli möjligt att som ett alternativ i stället välja geografiska matchningar, t.ex. på församlings- eller landskapsnivå, snarare än efternamnsmatchningar.

Men då infinner sig genast nästa problem:

Hur vet man vilken stavningsversion som ger flest antal träffar - den nuvarande eller någon av de historiska? Hur ska en amerikansk släktforskare veta att det som står i de svenska kyrkoböckerna inte längre gäller?

I den nya geografiska resursen skall man på något sätt kunna söka efter gemensamma släktingar runt en koordinat. Man kommer inte att behöva ta reda på alla namnversioner av en stad eller by, utan får via longtituder och latituder alla dessa träffar gratis.

Till detta kommenterar **Magnus Sälgo** [salgo60@msn.com] med följande inlägg:

Vi kör ett projekt på Wikipedia/Wikidata att städa upp alla Svenska församlingar där vi kopplar ihop NAD numret med församling med SCB kod, koordinat för kyrkan..... ==> att vi kan relativt enkelt koppla till Lantmäteriets historiska kartor.

Se projektyta <http://salgo60.github.io/Svenskaforsamlingar>

På Twitter visar vi hur Family Search genom att ange NAD nummer kan nå sv:wikipedia, SCB Församlingskartor, Open Street map och på sikt även Arkiv Digital och Lantmäteriets historiska kartor och kanske nya Fornsök.

Han som håller ihop det på Wikipedia är samma person som gjorde tidigare Wikipedia-sidor för socknar/församlingar på Wikipedia men det här blir med mer databas stöd = Wikidata ==> nya möjligheter att återanvända datat..

[https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Projekt_svenska_f%C3%B6rsamlingar]

Bygdebands Jan Nordwall säger att dom nu när dom bygger om sin webb, borde koppla sina församlingar till detta så att man från Bygdeband kommer åt SCB församlingskartor, Riksarkivet, Arkiv Digital, Fornsök, Historiska kartor etc....

Jag har även funderat på att koppla ihop Anbytarforums diskussioner med detta... och varit och pratat med Släktforskarförbundet men inte hunnit börja med det.

Eftersom alla församlingar får koordinater där kyrkorna är och vi lagt in Riksarkivet SBL 7500 personer får vi nu upp kartor var folk i SBL är födda etc....

ju mer man kopplar ihop desto bättre blir det....

[<http://minancestry.blogspot.com/2017/05/sbl-wikidata.html>]

Vi har en FB grupp för att fundera över vad man kan göra
se [<https://www.facebook.com/groups/345973895882090/>]

Lite tillägg - allt som läggs upp på Wikidata är CC0 dvs. kan fritt användas eller laddas ned plus att det finns frågespråk SPARQL och enkelt att anropa saker från ett program se video [https://www.youtube.com/watch?v=Chngxo3_nzs].

Färdig version av Sveriges Dödbok 1860-2016

Efter ett års tid med Förhandsversionen av Sveriges Dödbok 7, så blev det "skivsläpp" av den färdiga versionen på morgonen den 23 november. Enligt nättidningen Rötter, så kom under de två första timmarna in beställningar på närmare 2 000 exemplar !

De har tryckt upp många dödböcker men började nu fundera på att lägga in en ny beställning till tryckeriet snart, så att de inte tar slut på lagret innan julen.

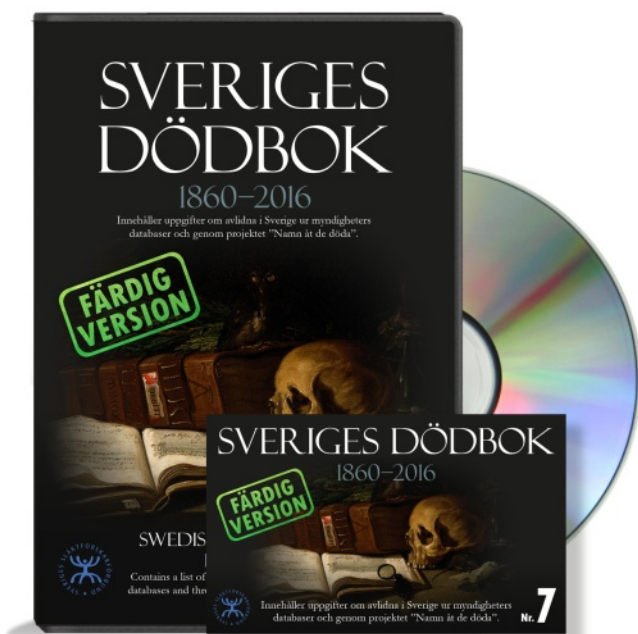
Gamla tiders sjukdomsnamn

Men det var faktiskt inte bara Dödboken som släpptes denna dag. **Gamla tiders sjukdomsnamn**, en modern uppföljare av boken "Svenska sjukdomsnamn i gångna tider" av Apotekaren Gunnar Lagerkranz är en annan dagsfräsch nyhet i Rötterbokhandeln.

Författaren Olof Cronberg, läkare och släktforskare, har tagit ett nytt grepp och rätt ut de frågetecken som släktforskare ofta träffar på i sin forskning beträffande sjukdom och död.

Förutom en omfattande ordlista, finns sjukdomsbeskrivningar med beskrivningar av både äldre och moderna behandlingsmetoder.

Det kan vara värt att nämna att Olof Cronberg har varit mycket verksam i föreningen DIS i många år. Han har också varit dess ordförande en tid. Dessutom ligger han bakom utvecklingen och lanseringen av DISBYT. DISBYT har funnits på nätet allt sedan december 1998. Även funktionen DISPOS ligger han bakom.



bildkälla: <https://www.genealogi.se/>

Nyheter hos ArkivDigital

För knappt ett år sedan växte ArkivDigital's största personregister, Befolkningen i Sverige (BiS kallat), med tio år, från att omfatta 1860-1920 till 1860-1930.

Nu har de nyligen utökat detta jätteregeister med 17 nya år, så nu ska det täcka åren 1860-1947. De anger att det nu innehåller cirka 105 miljoner registerposter, vilka är hämtade hämtade ifrån 37597 böcker.

Från alla sökträffar finns också en länk direkt till källan - vanligtvis husförhørs-/ församlingsbok, och även födelsebok.

Befolkningen i Sverige 1860-1947 ingår i ArkivDigital's abonnemang Allt-i-ett.

En annan nyhet från ArkivDigital, är att de har inlett ett samarbete med Christina Sagersten | Finding Family.

Hon är väl kanske mest känd för släktforskare som tagit ett DNA-test eftersom hon arbetat med utbildning inom DNA-släktforskning i flera år.

ArkivDigital kommer att ta hjälp av Christina med att ta fram instruktions- och utbildningsvideor som hjälper användarna att få ut ännu mer av ditt abonnemang.

Nu har ArkivDigital passerat milstolpen 80 miljoner färgbilder av gamla böcker och andra handlingar, som nu finns i det digitala arkivet.

De tar nu sikte på nästa milstolpe, 90 miljoner bilder !

Ni har väl inte missat att ArkivDigital även nyligen utökat sina Registersökningar med Folkräkningar både 1975 och 1985 ?

Och mycker mer är på gång - se nedan !

Kort information om olika släkt-sajter

Med viss koppling till första artikeln här ovan ("Om användarvillkor på olika sajter"), så kan det kanske vara intressant med en liten översiktlig listning av några olika sajter där man kan lägga in sin släkt i ?

MyHeritage släktträd

Denna samling omfattar släktträd inskickade av MyHeritage-användare.

MyHeritage skyddar integriteten hos våra användare strikt: information om levande människor lämnas inte ut för att skydda integriteten. Dessa släktträd kan ändras över tiden då användare redigerar, tar bort eller på annat sätt ändrar data i deras träd.

FamilySearch släktträd

FamilySearch släktträd består av an-länkade träd inlämnade av ca. 22 miljoner användare. Dessa träd, ursprungligen lämnade som GEDCOM-filer har samlats genom FamilySearch i flera decennier och inkluderar inlagor till Ancestral File, stamtavla resurs fil och nyare användarinnehåll. Dessa har alla slagits samman till en massiv gemensam stamtavleträd som är representerat i denna samling.

Geni World Family Tree

Geni World Family Tree är det största och mest omfattande släktträdet i världen. Det är baserat på forskningssamarbete utav miljontals släktforskare och ett team av expertkuratorer.

Ancestry.se

Detta är en del av det globala nätverket med Ancestry-webbplatser med bland annat Ancestry.com i USA, Ancestry.ca i Kanada, Ancestry.co.uk i Storbritannien, Ancestry.com.au i Australien, Ancestry.de i Tyskland, Ancestry.it i Italien och Ancestry.fr i Frankrike. Den första Ancestry-webbplatsen, Ancestry.com, startade 1997. Tack vare de nya webbplatserna som tillkommit har det globala nätverket vuxit snabbt och är idag den främsta källan till släkthistorisk forskning på Internet. Här får du tillgång till den största samlingen av historiska dokument vilket gör din släktforskning enklare. Du kan även helt gratis bygga ditt eget släktträd på Ancestry.se samt ladda upp bilder och dokument till det.

Heredis

Är väl inte lika stora orden, dessutom är det inte på svenska. Programmet är utvecklat i Frankrike, men finns i engelsk/amerikansk version. Men det finns ett antal svenska släktforskare som använder webb-versionen av släktforskningsprogrammet Heredis, för att bygga upp sina släktträd i.

källor: MyHeritage, Ancestry etc

DNA-tolkningsverktyget DNA-Painter

Er redaktör, och ett 20-tal andra medlemmar gick en utbildning i DNA-Painter en helg i november. Det var Christina Sagersten som höll i denna kurs i DIS-MITT:s regi.

Eftersom kanske inte alla medlemmar i DIS-MITT vet vad DNA-Painter är - så kan man nämna att det är ett webb-baserat verktyg som är utvecklat av en person, som önskade sig just ett verktyg, som skulle hjälpa till att försöka analysera DNA-matchningar, huruvida dessa gäller segment som ligger på faders- eller moders-sidan av en gen.

Det var en mycket informativ kurs. Så vi hade nog svårt att "smälta" allting efteråt.

Vi fick utöver att lära oss själva verktyget, även hur man bör försöka tänka "strategiskt". Till exempel att "klippa in" en match i taget, för att lättare hålla koll på vilken match som kan vara lämpligt att fortsätta med. Vidare var vi även inne på sajterna MyHeritage och GEDmatch, som komplement och hjälp i analyser av matcher.

Man kan hämta ut matcher från både FamilyTreeDNA och MyHeritage, men dessvärre finns det inget bra sätt att få ut information för den som enbart testats hos Ancestry.

DNA-Painter har hittills varit kostnadsfritt att använda, men från den 1 december kommer det att kosta att få ett abonnemang, förutsatt att man vill kunna hantera fler "profiler" (= DNA-testade personer) än en enda.

Kurser och föredrag i DIS-MITT:s regi

DIS-MITT:s styrelse försöker se till så att ni medlemmar får många tillfällen för att lära er mer.

Det kan handla om att arrangera rena utbildningar (som exempelvis DNA-Painter), eller att arrangera andra sammankomster för att ge information till er medlemmar på andra sätt. (som exempelvis "Släkttrim")

En del av dessa arrangemang är helt i egen regi, annars så samarbetar vi med andra släktforskarföreningar och även ibland i samarbete med något studieförbund.



Exempel på ett arrangemang av DIS-MITT. I detta fall en workshop i Bollnäs om programmet Disgen, som tidigare styrelsemedlemmen Olle Olsson håller i vid detta tillfälle.

foto: Tony, Rödin, Bollnäs



Ett annat exempel på ett arrangemang av DIS-MITT.

I detta fall en Grundkurs i Disgen 2018 i Sundsvall. Där deltagarna sitter i begrundan över det de håller på att lära sig i användandet av detta program.

foto: Jan Lilliesköld, Sundsvall

Ett nytt nummer av Sveriges Släktforskarförbunds tidning 'Släkthistoriskt Forum' har nyligen kommit ut - tillsammans med en julklapp - 'Släktforskarens almanacka 2019'.

Prenumerera du med!

För bara 275 kronor får du en helårsprenumeration på den klassiska tidningen som har hjälpt släktforskare med råd, tips och inspiration sedan 1970-talet. Beställer du prenumerationen innan årsskiftet kan även du få Släktforskarnas almanacka 2019 på köpet.

<https://www.genealogi.se/shf-tidningen/borja-prenumerera?>

utm_campaign=cmp_910231&utm_medium=email&utm_source=getanewsletter

Sedan jag skev ovanstående notis om nyheter hos ArkivDigital - så har de släppt ännu fler nyheter inom Allt-i-ett-abonnemangen.

Det första att nämnas är att de nu har lanserat en funktion för att hitta flygbilder. Denna nås i egen flik, under de tidigare befintliga Arkivsökning och Registersökning. Denna nya flik heter 'Flygfoton'.

När man klickat på denna, så får man upp en karta till höger. I denna karta kan man sedan leta fram - och sedan zooma in mot det område som man är intresserad av att försöka hitta flygfoton i. När man zoomat in tillräckligt, så dyker det upp blåa "kartnålar", som är "ingången" till en flygbildsserie, som man sedan kan bläddra sig igenom. Observera att det kan finnas flera olika serier som täcker ungefär samma område, men med olika årtal som de är fotograferade under.. Kartnålarna är inte exakt placerade utan klicka på den som är närmast det område du vill titta på.

Det finns även en instruktionsfilm om den interaktiva kartfunktionen. Den kan nås med följande länk: [http://gantrack5.com/t/l/3324652/0_MTkzODMzODA0MDQ3Mg==/]

Om du har hittat en bild som du skulle vilja ha själv, så finns det möjlighet till det. Du kan alltså köpa högupplösta digitala kopior av ArkivDigitals flygfotografier (priset anges vara 1 495 kronor inklusive moms).

Den senaste nyheten hos ArkivDigital är "Sveriges befolkning 1940". Detta register finns under fliken 'Regisersökning', såsom de andra "folkräkningarna".

Därmed finns nu möjlighet att hitta uppgifter om drygt 6,3 miljoner svenskar, som levde den 31 december nämnda år.

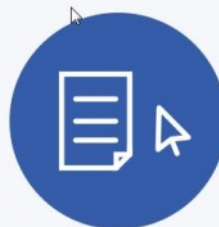
Källmaterialet till Sveriges befolkning 1940 utgörs av de utdrag som skickades till Statistiska Centralbyrån för att utgöra underlag till 1940 års folkräkning. Sveriges befolkning 1940 har fördelen, gentemot Befolkningen i Sverige 1860-1947, att innehålla hela Sveriges befolkning år 1940. I Sveriges befolkning 1940 finns även Stockholmarna med.



DISBYT



DIS FORUM



DISPOS

Vi tillönskar alla våra läsare
en riktigt



Tack för det gångna året !

Kommande årsmöte för DIS-MITT 2019

Regionföreningen DIS-MITT planerar att ha sitt årsmöte lördagen den 9 februari 2019

~~Klubb~~an

Mötet kommer att vara förlagt till fyra olika geografiska orter. Respektive ort kommer att vara ihopkopplade via kommunikationslänk så att det kan betraktas som ett gemensamt fysiskt möte. Följande orter är det planerat att vara denna gång:
Östersund, Örnsköldsvik, Sundsvall och Gävle

Närmare information kommer att sändas ut till er lite senare !

Evenemang 2019

Styrelsen har fortsatt planerat för aktiviteter och evenemang för det kommande året.

Vi ber er därför att allteftersom hålla ögonen på hemsidan (<http://www.dis-mitt.se/>) - för att se när dessa aktiviteter blir av.

Vi försöker även att skicka ut epost för mer riktad avisering om evenemang och aktiviteter.

Avisering av DIS-MITT Nytt

Under ett antal år vid det här laget, så har vi använt oss av epost-adresser, som ni själva särskilt lämnat in till DIS-MITT, för att skicka ut avisering om att nytt nummer av DIS-MITT Nytt finns att hämta på hemsidan.

Numera använder vi oss istället av avisering till alla de epost-adresser som finns i vårt medlemsregister hos DIS, dvs i stort sett samtliga medlemmar inom DIS-MITT.

Om nu någon av er skulle råka upptäcka att ni inte fått någon avisering till er epost-låda, så hör gärna av er till redaktören, eller någon annan i styrelsen, att något inte är som det borde vara, så får vi tillsammans försöka rätta till detta.

Vad har ni för önskemål avseende utbildningar ?

Vi från DIS-MITT:s sida, önskar få in era önskemål på vilka utbildningar ni önskar kunna gå på. Detta bör ha framgått av ett särskilt epost-utskick till er medlemmar.

Det skulle underlätta vår planering av kurser, om vi vet hur många som är intresserade av respektive kurs.

Så skicka gärna in era önskemål om typ av kurs, tid och plats genom att svara på detta utskickade mail, alternativt i ett mail till adressen info@dis-mitt.se !

Till exempel - önskas det fler som vill gå kurs i Ljusdal eller Kramfors !

Vi försöker få till Disgen-kurser på olika håll inom vårt verksamhetsområde. Vi har ännu inte fått ihop tillräckligt många anmälda, för att kunna starta upp kurser på dessa platser.

Ni som önskar få en kurs anordnad på någon annan ort än just ovan nämnda, är naturligtvis som sagt varmt välkomna med dessa önskemål !

Ordföranden har ordet

Sundsvall 2018-12-22

Så har vinterns första snöflingor singlat ner och på liknande sätt har nyheterna från de stora aktörerna inom släktforskningen singlat ner inför julruschen. Det är sökregister på nätet och på USB minnen, rejäla rabatter på böcker samt DNA testkitt och så vidare. En aktör har vi dock inte sett något ifrån och jag ifrågasätter om det var rätt beslut som togs genom att släppa Riksarkivets material fritt tillgängligt. Det kommer att betyda att man inte har några större resurser för nyproduktion, omfotografering av material med tveksam kvalitet och framtagande av sökregister. Jag kommer vid årsmötesföredraget att visa på ett material som kan vara användbart med där fotografering och registrering behövs. Det är min uppfattning att släktforskarrörelsen skulle ha satt ner foten och talat om för politikerna att vi var beredda att betala den peng som vi redan gjorde vars överskott kunde användas till nyproduktion. Vi lägger numera en hel del pengar på vår DNA forskning och en del av det hade gjort större nytta hos Riksarkivet.

Planeringen för första halvåret 2019 är klar vad avser vilken typ av aktiviteter som skall genomföras återstår att fastställa en del datum och få svar från tilltänkta personer med specialkompetens. Hela stomprogrammet kommer att presenteras i det första månadsbrevet som beräknas komma strax efter mitten på januari dock är det inte säkert att alla detaljer är klara. Mycket kommer att handla om DNA och att få våra medlemmar att uppgradera till den vid tillfället senaste versionen av Disgen. När nästa programversion släpps låter vi vara skrivet i stjärnorna, alltså inga falska förhoppningar.

Årsmötet 2019 genomförs på samma fyra orter som 2018 och med kommunikation mellan orterna. Hela programmet för årsmötet är klart och kommer i kallelsen till årsmötet.

Flera av de efterfrågade kurserna för våren är inplanerade men kursinbjudan har dröjt något då er ordförande för närvarande slåss med en ny programvara för utskick av e-postmeddelanden. Detta med anledning av att Telia fått för sig att föreningen skickar spammeddelanden och spärrat alla från föreningen inkommande e-postmeddelanden vilket medför att vi måste göra kringgående rörelser för att få ut informationen till er som är kunder hos Telia.

Kommande arrangemang och kurser uppdateras kontinuerligt på föreningens hemsida i takt med att de blir klara, dessutom görs som brukligt geografiskt riktade utskick till er medlemmar.

Styrelsen önskar alla medlemmar ett Gott Nytt År och hoppas att ni skall finna vårens arrangemang vara värda ett besök.

.....

**Rolf Lusth Ordförande i
DIS-MITT**

DIS-MITT:s styrelse 2018



Rolf Lusth - Ordförande
Timrå

Tel: 060-57 91 33
ordforande@dis-mitt.se



Lars Åström - Vice
Ordförande
Sundsvall

Tel: 060-50 11 41
v.ordforande@dis-mitt.se



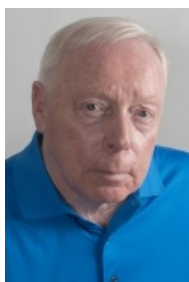
Maud Henriksson
Jonsson - Sekreterare
Östersund

Tel: 070-380 63 40
sekreterare@dis-mitt.se



Jan Lilliesköld - Kassör,
redaktör
Sundsvall

Tel: 060-53 63 59
kassor@dis-mitt.se
redaktor@dis-mitt.se



Lennart Ledin -
Ledamot
Östersund

Tel: 070-327 99 47
ledamot_5@dis-mitt.se



Peter Johansson - Ledamot
Örnsköldsvik

Tel: 070-564 88 59
ledamot_6@dis-mitt.se



Marie-Louise Holm -
Ledamot
Sundsvall

Tel: 060-15 28 37
ledamot_7@dis-mitt.se



Ann-Katrine Östling
Ledamot
Gävle

ledamot_8@dis-mitt.se



Urban Carlbäcker
Gävle

Tel: 026-65 31 31
ledamot_9@dis-mitt.se



Staffan Söder
Ledamot
Sveg

Tel: 070-397 99 46
ledamot_10@dis-mitt.se



Tony Rödin
Ledamot
Bollnäs

Tel 070-350 63 04
ledamot_11@dis-mitt.se

Som medlem har du tillgång till support i form av faddrar, DIS-faddrar är själva medlemmar, men de vill gärna ge dig hjälp när du har kört fast.
Den kompletta listan av faddrar finns på DIS-hemsida www.dis.se och sedan "KONTAKT -> DISGENSUPPORT" Disgen - sök hjälp. (www.dis.se/disgen-support)

Faddrar inom XYZ-län

Pc/Disgen-faddrar

Claes Embäck - Gävle -	Tel: 026-19 25 00 E-post: cgou99@gmail.com
Olle Olsson - Gävle -	Tel: 026-10 13 76 E-post: olle.olsson.gavle@gmail.com
Staffan Bodén - Gnarp -	Tel: 070-536 95 83 E-post: hampus3249@gmail.com
Tony Rodin - Bollnäs -	Tel: 0703-50 63 04 (skiftarbetare, maila helst) E-post: tony.rodin@gmail.com
Bodil Orremo - Frösön -	Tel: 070-528 18 16 E-post: bodil.orremo@gmail.com
Benth Lindfors - Njurunda -	Tel: 060-315 24, 070-275 03 39 E-post: bernth.lindfors@telia.com
Örjan Öberg - Härnösand -	Tel: 0611-221 88 E-post: orjan@bakskuru.se
Peter Johansson - Örnsköldsvik -	Tel: 070-564 88 59 E-post: peter.johansson-oer@telia.com
Lennart Näslund - Örnsköldsvik -	Tel: 076-848 01 14 E-post: lennart@hsn.nu

Min Släkt-faddrar

Bo Svartholm - Frösön -	Tel: 063-442 86 E-post: bo.svartholm@gmail.com
----------------------------	---

Reunion/Mac-faddrar

Gunilla Hermander - Hudiksvall -	Tel: 0650-941 88 E-post: macnilla@telia.com
Kerstin Farm - Matfors -	Tel: 070-177 01 11 E-post: kerstin@farm.se

DISBYT-ombud

Benth Lindfors - Njurunda -	Tel: 060-315 24, 070-275 03 39 E-post: bernth.lindfors@telia.com Se hemsidan med tillgängliga ombud https://www.dis.se/disbyt-ombud
--------------------------------	---

DIS-MITT NYTT kommer ut 4 gånger om året och är DIS-MITT:s (Datorhjälp i Släktforskningen XYZ län), medlemstidning.

Ansvarig utgivare och tillika ordförande:
Rolf Lusth
mail: ordforande@dis-mitt.se

Redaktör: Jan Lilliesköld
mail: redaktor@dis-mitt.se

Föreningen DIS-MITT
c/o Lilliesköld
Johannedalsv 150
863 37 SUNDSVALL

Plusgiro 620 19 15-3
Org.nr 889201-9814

Har du material du vill ha med i tidningen?
Skicka in material via e-mail; redaktor@dis-mitt.se
Vi förbehåller oss rätten att redigera insända bidrag.

Det är inte tillåtet att använda text och bild utan tillåtelse eller tydlig källangivelse.
Nästa nummer utkommer under första kvartalet år 2019.

Manusstop är den 1 mars.

Håll koll på vår hemsida!
[<http://www.dis-mitt.se>]